

چکیده پژوهش:

زمینه پژوهش: بلایا اغلب پدیده های گریز ناپذیری هستند و زمانی که رخ می دهند، اطلاعات عینی و قابل اطمینان جهت تصمیم گیری برای پاسخ حیاتی خواهد بود. ارزیابی وضعیت سلامت جمعیت متاثر می تواند جهت به دست آوردن اطلاعات و روشن شدن الگوهای دسترسی به خدمات پزشکی، نیازهای پایه و سایر نیازهای سلامت به کار رود. پژوهش حاضر به منظور توسعه مدل وضع موجود ارزیابی وضعیت سلامت در زمان بلایا و فوریت های ایران انجام گرفت.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر یک مطالعه کیفی با رویکرد نظریه پایه است که در سه مرحله انجام شد. در مرحله اول مستندات مربوط به هدف پژوهش جهت بررسی وضعیت موجود با استفاده از فرم استخراج داده گردآوری و با روش تحلیل محتوا بررسی شد. در مرحله دوم ۲۱ مصاحبه بدون ساختار با خبرگان و صاحب نظران دارای تجربه حضور در بلایا برای شناخت تجربیات آنها در زمینه ارزیابی وضعیت سلامت در زمان بلایا و فوریت ها انجام شد. از روش نمونه گیری مبتنی بر هدف نظام مند و نمونه گیری نظری استفاده شد و نمونه گیری تا زمان دستیابی به اشباع داده ها ادامه یافت. محقق، راهنمای مصاحبه و دستگاه ضبط صوت به عنوان ابزار جمع آوری اطلاعات بودند. برای تحلیل داده ها از روش مقایسه مداوم و روش میکروآنالیز استفاده گردید. در پایان این مرحله به کمک مموها، مدل وضع موجود ارزیابی وضعیت سلامت در زمان بلایا و فوریت ها در ایران و راهکارهای بهبود ارزیابی وضعیت سلامت تبیین شد. در مرحله سوم جهت تأیید و نهایی کردن نتایج مدل ارزیابی وضعیت سلامت در زمان بلایا و فوریت های ایران، از روش دلفی استفاده گردید.

یافته ها: با تحلیل مستمر و مقایسه ای داده ها در نهایت مفاهیم نهایی حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها برای توسعه مدل وضع موجود ارزیابی وضعیت سلامت در زمان بلایا و فوریت ها در ایران شامل ۱۲۷ مفهوم اولیه بودند که در قالب ۳۸ طبقه اولیه و ۱۴ زیر طبقه و ۶ طبقه اصلی ظهور یافتند. زیر طبقه ها شامل شبکه مدیریت اطلاعات گسسته، مدیریت اطلاعات محافظه کارانه، ارزیابی ناکارآمد، چالش اجرای ارزیابی، اعلام نیاز کاذب، ضعف زیرساخت ها، تاب آوری ضعیف جامعه، غلبه دیدگاه مقابله ای، آشفتگی توزیع منابع، مدیریت ناکارآمد تشکل های مردمی و غیر دولتی، امداد رسانی نا امن، امنیت ناپایدار در منطقه، هماهنگی شکننده بین بخشی و هماهنگی شکننده درون سازمانی و طبقات اصلی عبارت بودند از: چالش اطلاعات، چالش برآورد نیاز، چالش هماهنگی، چالش آمادگی، چالش امنیت و چالش توزیع امکانات.

بر اساس یافته های مرحله سوم، مفاهیم نهایی برای استخراج راهکارها شامل ۸ استراتژی کلی و ۴۷ راهکار بود. طبقات اصلی (استراتژی ها) عبارت بودند از: بازنگری در سیاست ها و قوانین، توسعه زیر ساخت ها، مدیریت موثر صحنه، مدیریت بهینه منابع، تقویت مدیریت اطلاعات، مدیریت جامعه محور، بازنگری در ساختار ها و برنامه ها و توسعه برنامه های آموزشی.